

Sjældne frankeringsmærker

Sådan ser de nye Post Selv automater ud

Her midt i september 2009 tikkede en pressemeddelelse fra Post Danmark ind på skærmen. 25 nye Post-Selv-automater ville i den nærmeste fremtid blive stillet op rundt omkring i landet. Fra Post-Selv-automaterne kan man selv sende pakker, anbefalede breve osv., men vores interesse ligger jo nok særligt i det forhold, at man i maskinerne kan købe frankeringsmærker i præcis de valører, man har brug for.

Forsøgsopstilling

Tidligere var der i perioden september 2006 til marts 2009 blevet stillet forsøgsautomater op 8 forskellige steder i landet.

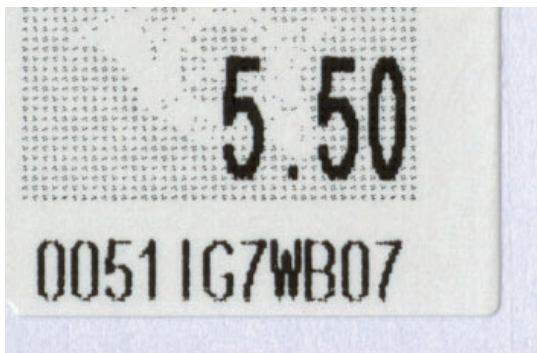
En stribe af de nye frankeringsmærker: Vandmøller, som udkom 10/6 2009 - her „trykt“ på automaten i Lyngby med kendingsmærket „ORZ“ - en automat som tidligere har stået i Post Danmarks hovedkontor

6. september 2006 stillede man de første tre maskiner op i Falkoner Posthus i Frederiksbergcentret, Brandts Posthus i Odense og Horsens Posthus. Og umiddelbart derefter stillede man forsøgsmaskiner op i postbutikkerne i Ry (Brugsen) og Præstø (Fog). Jeg har ikke nogen præcis dato her, men det har været kort tid efter.

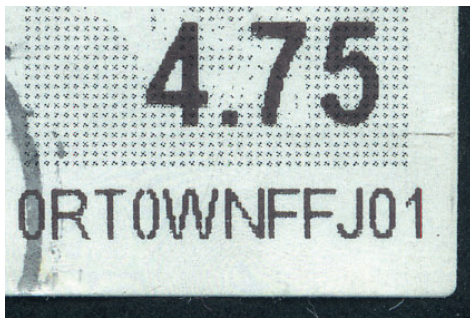
31. marts 2008 fulgte Tingstedets Posthus i Valby, Valby Långade 79 og 24. november 2008 stillede man en automat op i Århus, på Post Danmarks Omdelingscenter i Ankersgade.

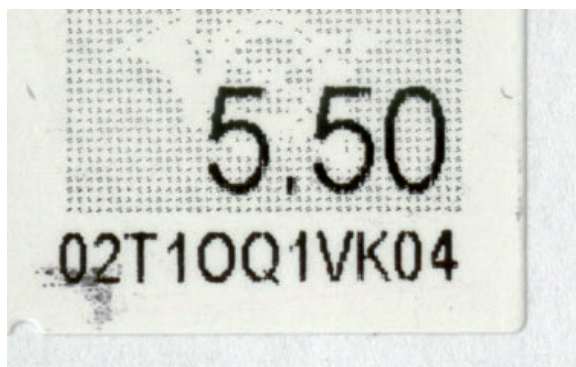
Et sjældent mærke? Frankeringsmærke Broer II - type 3 - fra maskinen i Valby - kun anvendt i ca. 4 måneder

Type 1 - 2006-2009 - brugt i Post Danmark Frimærker i Ballerup - den mest almindelige

Type 2 - 2006-2009 - brugt lokalt i forsøgsmaskinerne - den sjældneste - her ORT fra Falkoner Posthus på Frederiksberg

Type 3 - som anvendes fra 28/2 2009 i alle maskiner

Endelig blev der 9. marts 2009 stillet en maskine op på Lyngby Posthus, Jernbanegade 10. Denne maskine har dog i en ikke nærmere bestemt periode været opstillet i Post Danmarks Hovedkontor på Tietgensgade i København.

Printere hos Post Danmark Frimærker

Ud over disse lokale maskiner har Post Danmark Frimærker i Ballerup siden juni 2006 haft flere maskiner (printere) stående, som angiveligt fra da af nærmest har kørt i døgndrift, for at tilfredsstille det store behov især erhvervslivet har haft for selvklæbende frimærker samt for frimærker med påtrykt valør. Der er solgt rigtig mange af disse frankeringsmærker fremstillet i Ballerup, hvilket vi vel alle er klar over, fordi vi tit ser dem i vores personlige post.

Kendingsmærker

Det er indtil nu en mindre hemmelighed, at man faktisk på frankeringsmærkerne kan se, hvor de er fremstillet. I det nye AFA Danmark 2010 er disse mærker for første gang katalogiseret ud fra, hvor de er blevet "trykt". Michel har prøvet i deres katalog over alverdens automatmærker, men det har været en ufuldstændig katalogisering. Her har man især set på forskellighederne i skrifttyperne på frankeringsmærker trykt i Post Selv automaterne og på mærkerne fremstillet i Ballerup hos Post Danmark Frimærker. Den 28. februar 2009 blev skrifttyperne ensartede, således at man ikke af den grund kunne se forskel. Det kan desværre godt skyldes artiklen tidligere på året i DFT om dette emne.

Men man kan stadig på de påtrykte koder (de tre første bogstaver/tal i koden) se, hvorfra mærkerne stammer.

Selv om frankeringsmærkerne er motivmærker (og hurra for det), så kunne den store mængde, der trods alt er, måske nok gøre samlerne lidt kede af det, men når det nu viser sig, at man ved at se nærmere på koderne rent faktisk kan samle mærker "trykt" på forskellige geografiske steder, viser der sig pludselig

Posthus	Kode	Dato	Danmarksbil- leder II	Broer I	Broer II	Broer II	Vandmøller
			Type 2	Type 2	Type 2	Type 3	Type 3
			7/6 2006	22/8 2007	27/8 2008	28/2 2009	10/6 2009
Falkoner	ORT	6/9 2006	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Brandt	ORV	6/9 2006	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Horsens	ORU	6/9 2006	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Ry	ORW	ca 1/10 2006	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Præstø	ORX	ca 1/10 2006	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Valby	ORY	31/3 2008	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja
Århus	OSO	24/11 2008	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Lyngby	ORZ	9/3 2009	?	?	?	Ja	Ja

Tabel over forsøgsopstillinger af Post Selv automater, deres koder og hvilke typer tiltryk, der er anvendt, samt hvilke frankeringsmærker, der teoretisk kan findes fra de forskellige automater

et billigt og interessant samleområde. Med centraliseringen af afstemplingen af brevene til de få postcentraler forsvandt jo en af de mere interessante aspekter af moderne posthistorie, nemlig lokalt afstemplede frimærker. Nu får vi pludselig ind ad bagvejen lokalt fremstillede frimærker.

Sjældenheder?

De første frankeringsmærker fra de første forsøgsautomater med de særlige fede skrifttyper (type 2) må være sjældne. Især dem, der stammer fra de små steder som Ry og Præstø. De er katalogiseret i det nye AFA Danmark 2010, men vi har ikke kunnet sætte nogen katalogpris på dem. Der står kun, at de er sjældne. Jeg vil vove at påstå, at de er overordentlig sjældne. Der findes ikke produktionstal tilgængeligt fra Post Danmark, så det er kun erfaringen, der kan vise det.

Nedenfor viser jeg de forskellige koder anvendt på de lokale automater, og hvilke udgaver af frankeringsmærkerne de findes på.

Der er ingen tvivl om, at dette er et område, som har været totalt upåagtet af samlerne, og at udgaverne Danmarksbillede II og Broer I og II med type 2 påtryk måske kan gå hen og blive store sjældenheder.

Jeg vil også henlede samlernes opmærksomhed på de særlige udgaver, som er blevet fremstillet til Frimærkemessen i Fredericia og hvor der laves en ny udgave til messen i Roskilde. Her er oplaget ikke voldsomt stort. Det er ikke specielt begrænset fra Post Danmarks side, men begrænses af, hvor mange der køber mærkerne, mens de er til salg. Har du mærket fra Fredericia?

De nye Post Selv automater

De 25 nye automater er opstillet følgende steder – koden er angivet i parentes:

Købmagergade 33, 1000 K (OSB)
 Dronningens Tværgade 21, 1302 København K (OSJ)
 Banegårdspladsen 7, 1570 København V (OSA)
 Finsensvej 12, 2000 Frederiksberg (OSF)
 Øster Alle 1-3, 2100 København Ø (OSD)
 Jagtvej 64, 2200 København N (OSE)
 Lyongade 23, 2300 København S (OSC)
 Banegårdspladsen 9, 2600 Glostrup (OSH)
 Søborg Hovedgade 116, 2860 Søborg (OSG)
 Rådhusvej 8, 2920 Charlottenlund (OSL)
 Prøvestensvej 4, 3000 Helsingør (OSJ)
 Søndre Jernbanevej 28, 3400 Hillerød (OSI)
 Gl. Havn 2, 7100 Vejle (OS5)
 Banegårdspladsen 6A, 7400 Herning (OSN)
 Banegårdspladsen 1A, 8000 Århus C (OSO)
 Finlandsgade 17, 8200 Århus N (OSP)
 Ørbækvej 75, 5220 Odense SØ (OS1)
 Banegårdspladsen 8, 6000 Kolding (OS2)
 Jomfrustien 29, 6100 Haderslev (OS2)
 Rådhusstorvet 1, 6400 Sønderborg (OS3)
 Industrivej 28, 4000 Roskilde (OS9)
 Jernbane Plads 1, 4300 Holbæk (OS6)
 Jernstøbervænget 2, 4600 Køge (OS7)
 Banegårdspladsen 4A, 4800 Nykøbing F (OS8)
 Algade 42, 9000 Aalborg (OSM)

Et nyt samleområde?

Automatmærker, enkelte eller sammentrykte, automathæfter og postmærker har altid været samleområder, som har haft frimærkesamlernes store bevågen-

Frankeringsmærket fra Frimærkeforum 08 i Fredericia

hed. Disse nye frankeringsmærker er deres moderne afløser. De er ikke lavet for frimærkesamlernes skyld, men af praktisk årsager. Og med den mulighed, man nu har for at skelne mellem hvilken maskine, mærkerne er købt i, har Post Danmark skabt et nyt interessant samleområde, og det endda ganske ubevidst. De lokale mærker vil sikkert blive værdsat fremover af samlervenner og de er jo perfekte som suppleringsværdier.

Jeg håber, jeg har inspireret til at se nærmere på disse frankeringsmærker, som mange samlere ganske givet irriteret har smidt hen i et hjørne. Jeg vil dog advare: mere end 95% og måske mere stammer fra automaterne i Post Danmark Frimærker med andre

koder (f.eks. 02S, 02T, 02U, 07R osv.). Dem har jeg ikke overblik over, men det kan komme.

Til slut vil jeg takke trofaste korrespondenter, som har hjulpet med at indhente oplysninger og mærker fra de lokale automater. Uden deres hjælp var det ikke lykkedes at få styr på detaljerne. Det er: Lilian Boye-Hansen i Ry, Niels H. Bundgaard i Horsens, Ib Pedersen i Odense, Ingvar Rasmussen i Præstø samt Nelly Kristensen, Valby.

Og en stor tak til Kennet Helmer-Jensen, Post Danmark, for de detaljerede oplysningerne om koderne og deres logik.

God jagt!